

Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerinin İncelenmesi

Volkan Burak KİBİCİ
Hakkari Üniversitesi

Bu makaleye atf için (To cite this article):

Kibici, V. B. (2022). Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerinin İncelenmesi [Investigation of Music Teachers' General Teaching Self-Efficacy and Music Teaching Self-Efficacy]. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi) [Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal)]*, 6(1), 64-76.

Makale Türü (Paper Type):

Araştırma (Research)

Etik Kurul Adı, Onay Tarihi ve Sayısı (Ethics Committee Name, Approval Date and Number):

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu, 25.03.2021 ve 22.

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi):

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi); bilimsel ve hakemli bir dergi olarak yılda iki kez yayınlanmaktadır. Bu dergide; bilim, eğitim, sanat veya teknoloji ile ilgili özgün kuramsal çalışmalar, literatür incelemeleri, araştırma raporları, sosyal konular, kitap incelemeleri ve araştırma makaleleri yayınlanmaktadır. Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin daha önce yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere herhangi bir yere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışma amaçları için kullanılabilir. Makalelerinin içeriğinden sadece yazarlar sorumludur. Kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine riayet edilmesi gerekmektedir. Yazarlar, araştırma ve yayın etiğine uydıklarını beyan ederler. Dergi, makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımı ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, eylem, talep, işlem, maliyet veya zarardan sorumlu değildir.

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal):

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal) is published twice a year as a scientific and refereed and journal. In this journal, original theoretical works, literature reviews, research reports, social issues, psychological issues, curricula, learning environments, book reviews, and research articles related to science, education, art or technology are published. The articles submitted for publication must have not been published before or sent to be published anywhere. This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Authors alone are responsible for the contents of their articles. Copyright regulations must be followed for the ideas and art works used. The authors declare that they adhere to research and publication ethics. The journal owns the copyright of the articles. The publisher shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of the research material.

Bu eser, Creative Commons Atf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
[This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.]

Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerinin İncelenmesi

Volkan Burak KİBİCİ

Makale Bilgisi

Makale Tarihi

Gönderim Tarihi:
03 Ağustos 2021

Kabul Tarihi:
12 Aralık 2021

Anahtar Kelimeler

Müzik Öğretmeni
Öğretmenlik Öz-
Yeterliği
Müzik Öğretimi
Özyeterliği
Cinsiyet
Yaş

Öz

Müzik eğitiminde öğretmenlere önemli işler ve sorumluluklar düşmektedir. Müzik öğretim programlarının kazanımlarının işe vuruşturulmasında müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri cinsiyet, yaş ve kademesi değişkenlerine göre karşılaştırmalı bir yaklaşımla incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini Türkiye’de İç Anadolu bölgesinde 7 farklı şehirde görev yapmakta olan 225 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlik ölçekleri kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterliklerinin orta, müzik öğretimi öz-yeterliklerinin ise yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Ayrıca müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri cinsiyet ve yaş değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermiştir. Son olarak müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterliklerinin ve müzik öğretimi öz-yeterliklerini anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur.

Investigation of Music Teachers' General Teaching Self-Efficacy and Music Teaching Self-Efficacy

Article Info

Article History

Received:
03 August 2021

Accepted:
12 December 2021

Key Words

Music teacher
Teaching Self-Efficacy
Music Teaching Self-
Efficacy
Gender
Age

Abstract

Teachers have important duties and responsibilities in music education. Music teachers' general teaching self-efficacy and music teaching self-efficacy are of great importance in the realization of the achievements of music education programs. In this study, it was aimed to examine the general teaching self-efficacy and music teaching self-efficacy of music teachers. In the study, general teaching self-efficacy and music teaching self-efficacy of music teachers were examined with a comparative approach according to gender, age and level variables. The sample of the research consists of 225 music teachers working in 7 different cities in the Central Anatolia region of Turkey. General teaching self-efficacy and music teaching self-efficacy scales were used in the study. According to the research findings, it was found that the general teaching self-efficacy of music teachers was medium and their music teaching self-efficacy was high. In addition, music teachers' general teaching self-efficacy and music teaching self-efficacy showed significant differences according to gender and age variables. Finally, it was found that music teachers' general teaching self-efficacy and music teaching self-efficacy predicted significantly.

Giriş

Eğitim sistemleri (ilk, orta ve yüksek öğretim) ülkede bilginin üretilmesi, öğretilmesi ve yaygınlaştırılarak nitelikli bireylerin yetiştirilmesinden sorumludur. Eğitim sisteminin işlerliğini her ülkede olduğu gibi ülkemizde de öğretmenler üstlenmiştir. Öğretme olgusunun eğitim öğretim sistemindeki artan önemine yönelik olarak, öğretme olayını kılavuzlayacak öğretmenlerin nitelikleri ön plana çıkmaktadır. Araştırmalar, öğretmenlerin mesleki yetkinliklerinin alanlarındaki öğretim performanslarında önemli bir faktör olduğunu ortaya koymuştur (Brodie & Chimhande, 2020; Büyükkaragöz & Sünbül, 1996; Kilicoglu, 2019).

Bireylerin mesleksel bilgi ve becerileri kazanabilme çabaları anaokulu döneminden başlayarak gelişen eğitim-öğretim süreci içinde olgunluk kazanmaktadır. Bu süreç içinde yer alan teorik ve uygulamalı yaşantılarla belli bir bilgi ve beceri kazanan birey, daha sonra kendini iş dünyası içinde mesleksel bilgi ve becerileri ile göstermeye başlayacaktır (Ültanır, 1998). Müzik öğretmenlerinin, öğretmenlik mesleğine ilişkin meslek yeterliklerinin kazanılması, aldıkları formasyon derslerinin yanısıra üçüncü sınıftan başlayarak son sınıf boyunca devam eden uygulama çalışmalarının sağladığı gözlem ve deneyimlerle önemli ölçüde sağlanmaktadır. Bu süreç içinde müzik öğretmenlerinin henüz mesleğe başlamadan gözlem ve uygulama yaşantıları ile kazandıkları deneyimlerin önemli etkisi olmaktadır (Kılınçer, 2021). Müzik öğretmenlerinin öğrenim esnasında edindikleri deneyimsel yaşantıları bir anlamda, onların mesleklerine ilişkin bilgilerinin artmasına ve mesleksel olgunlaşmanın da gelişmesine neden olmaktadır (Kaleli, 2021).

Müzik öğretmenliği kendine özgü ve eşsiz bir meslektir. Müzik öğretmenliği eğitimi, müzik alanında bu mesleğe yönelmiş ve ilgi duyan bireylere eğitim verilmesi sürecidir (Sarıkaya, 2021). Bu süreç genel olarak müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği yeterliklere odaklanmaktadır. Bunlara müzik öğretimi yeterlikleri denir. Bu bağlamda müzik öğretimi eğitimi, müzik öğretimi yeterliklerinin kazanılması ve geliştirilmesi sürecidir. Müzik öğretmenliği eğitiminin amacı, bu yeterlikleri öğretmen adaylarına kazandırmak ve bu yeterlikleri kazandıran öğretmenlerin bu yeterliklerini geliştirmektir. Müzik öğretimi yeterlikleri genellikle hizmet öncesi eğitim yoluyla kazanılır ve hizmet içi eğitim yoluyla geliştirilir. Bu süreç belirli ortamlarda belirli düzenlemeler çerçevesinde yürütülen belirli programlarla gerçekleştirilir (Uçan, 1996).

Yeterlik kavramının bazı özellikleri aşağıdaki gibidir: 1. Yeterlik ya da bir alanda ustalık yeterliliğin kazanılmasını sağlayacak bir veya daha fazla beceriden oluşur. 2. Bir yetkinlik, performansın değerlendirilebileceği bilgi, beceri ve tutum olmak üzere üç alanla bağlantılıdır. 3. Bir performans boyutuna sahip olan yetkinlikler, gözlemlenebilir ve gösterilebilirdir. 4. Yetkinlikler gözlemlenebilir olduğu için ölçülebilir de. Bu nedenle bir öğretmenin performansından bir yeterliliği değerlendirmek mümkündür (Nessipbayeva, 2021; Yurt, 2014). Öğretme yetkinlikleri eşit miktarda bilgi, beceri ve tutum gerektirebilir, ancak bazıları gerektirmez. Bazı yetkinlikler beceri veya tutumdan daha fazla bilgi içerebilirken, bazı yetkinlikler daha çok beceri veya performansa dayalı olabilir. Bazı akademisyenler "yetkinlik", performansı artırmak için kullanılan bilgi, beceri ve davranışların bir bileşimi veya belirli bir rolü yerine getirebilecek yeterli niteliklere sahip olma durumu veya kalitesi olarak görürler (Teacher Competence İn Higher Education, 2010).

Şu anda okullarda öğretmenlerin öğrencilerin öğrenmesinde ve başarısında kritik bir rol oynadığını bize bildirecek bol miktarda bilgi tabanı var. Araştırmalar, öğretmenlerin öğretme aktiviteleri ve öğrencilerle olan bu etkileşimlerin, etkili okullar inşa etmenin temel taşı olduğunu ortaya koymaktadır. Eğitimde önemli bir etken olan öğretmen yeterlilikleri üzerine son 40 yılda birikmiş mevcut çalışmaların bir özeti, öğretmenleri öğrenci performansını ve iş deneyiminin kalitesini iyileştiren öğretimi iyileştirme yollarında yönlendirmek için onların öğretim yetkinliklerinin önemini ortaya koymuştur (Caprara vd, 2008; Kara, 2020; Pajares, 1992; Sünbül, 1996; von Muenchhausen vd, 2021; Wettstein, Ramseier ve Scherzinger, 2021).

Öz-yeterlik , "kişinin belirli kazanımları üretmek için gerekli olan hareket tarzını organize etme ve yürütme yeteneklerine olan inançları" olarak tanımlanabilir (Bandura, 1997). Bandura'nın (1997) sosyal bilişsel teorisinin bir parçası olan genel öz-yeterlik, öz-düzenlemeli motivasyonel ve istemli hedef yöneliminde anahtar bir unsurdur. Öğretmen öz-yeterliği, bir öğretmenin sınıfı yönetme, öğrencilerin katılımını sağlama ve verilen öğretim görevlerini yerine getirme konusundaki kendi yeterliliğine ilişkin yargısı olarak kavramsallaştırılır (Liu, Chu, & Wang, 2021; Tschannen-Moran vd, 1998). Öz-yeterlik, öğretmenin kendi deneyimleriyle başlasa ve deneyim kazandıkça gelişse bile, öz-yeterlik hakkındaki kişisel inançlar katılaşma eğilimindedir. Öz-yeterlik, genel bir bakış açısı olarak değil, özellikle belirli bir konuda bir öğretmenin neler yapabileceğine odaklanmalıdır (Doğru, 2020; Klassen ve Chiu, 2010; Orta, Simut ve Simut, 2021; Ünlü vd, 2009). Öğretmen öz-yeterliği, bir öğretmenin hedefe yönelik, meslekle ilgili faaliyetleri başarılı bir şekilde yürütme ve öğrencilerin öğrenme davranışlarını olumlu yönde etkileme yeteneklerine olan güvenini tanımlar (Klassen vd, 2011). Öğretmen öz yeterliliğinin yapısı, kişisel yüklemelere ve çevresel koşullara bağlı olarak değişebilir (Klassen ve Chiu, 2010). Ayrıca, işle ilgili bireysel görevler farklı yetkinlikler gerektirdiğinden, öğretmen öz-yeterliği farklı görev alanları arasında değişebilir ve bu nedenle yüksek bir özgüllük gösterir (Skaalvik ve Skaalvik, 2017; Woods vd, 2021).

Öğretmen öz-yeterlik yapısı modeline göre (Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy, 2001), öğretmen özyeterliği sınıf yönetimi için özyeterlik, öğretim stratejileri için özyeterlik ve öğrenci katılımı için özyeterlik olmak üzere üç yönü içerir. Bu üç boyut yüksek güvenilirliğe sahiptir ve faktör analizi, öğretmenlerin öğretimle ilgili görevleri yerine getirme konusundaki algılanan yeteneklerinde öğretmen özyeterliğinin üst düzey boyutlarının varlığını doğrulamaktadır (Perera ve diğerleri, 2019). Önceki araştırmalar, öğretim görevlerini başarıyla yerine getirme yeteneğine sahip olduklarına inanan öğretmenlerin, işleriyle daha fazla meşgul olduklarını ortaya koymuştur (Granziera ve Perera, 2019). Başka bir deyişle, güçlü bir yeterlik duygusuna sahip öğretmenler, çalışmalarına daha hevesli ve bağlı olma eğilimindedir (Smith & Delgado, 2021; Wang, 2022).

Etkili bir müzik öğretmenin kişisel ve mesleki yeterlikleri, öğrencilerinin müzik dersine, müzik etkinliklerine ve geliştireceği okula karşı tutumlarının yönünü belirleyecektir. Müzik öğretmenlerinin kulak eğitimi, çalgı eğitimi, ses eğitimi, çalım ve şarkı grubu, müziksel yaratıcılık, müzik eğitiminde teknoloji kullanımı, zevk, eğitim ve öğretim yöntemleri dikkate alınarak sahip olması gereken yeterlilikler vardır (Deniz ve Gündoğdu, 2008). Alana özgü bu beceri ve yetkinlikleri gerçekleştirebilmesi için müzik öğretmenlerinin öz-yeterliklerinin yüksek düzeyde olması gerekir (Deniz ve Kürücü, 2019; Kaleli, 2020). Demirel (1999), öğretmen yeterlikleri

konusuna girmeden belirli bir alandaki mesleki yeterlilikleri değerlendirirken, öğretmenlik yeterliklerini öğrenme sürecinden daha ağırlıklı olarak görmekte; Bu süreçte sanat eğitiminde öğretmen yeterliğini ön plana çıkarmaktadır. Bu kapsamda çalışmada müzik öğretmenlerinin öz-yeterlik inançlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda çalışmada aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

- Müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri ne düzeydedir?
- Müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?
- Müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri çalıştıkları okulun kademesine (ortaokul-lise) göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Ortaokul ve lise müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerin incelendiği bu çalışmada öncelikli olarak ilişkili probleminin belirlenmesi aşamasında temel kuramlar ve araştırmalar gözden geçirilmiştir. Araştırma konusuna “müzik öğretmenlerinin yeterlikleri” olarak kararlaştırıldıktan sonra konunun içeriğinin sınırlarının belirlenmesi için literatür taranmış, araştırmayla ilgili alt problem sorularına dayalı bir çerçeve oluşturulmuştur. Gerçekleştirilen bu süreçler sonucu ortaokul ve lise müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri bazı değişkenler açısından incelemek amacıyla karşılaştırmalı ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır (Kayuncuoğlu, 2021). Bu model çerçevesinde katılımcıların ilk önce öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri betimlenmiş sonrada bu değişkenler cinsiyet, yaş ve okul kademesi değişkenine göre karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmada ayrıca öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri arasındaki ilişkiler de incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma İç Anadolu Bölgesindeki yedi şehirde yürütülmüştür. Bunlar Ankara, Konya, Karaman, Eskişehir, Yozgat, Aksaray ve Nevşehir şehirleridir. Çalışmada öncelikle çalışmaya gönüllü katılımın onaylanarak başladığı bir online anket formu hazırlanmıştır. Bu dosyaya bazı demografik veriler ile genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikler ölçekleri eklenmiştir. İlgili online ölçek linki, ortaokul ve lise müzik öğretmenlerinin sosyal medya gruplarıyla paylaşılmıştır. Oluşturulan online ölçek 2021 Nisan ve Mayıs aylarında 2 ay süresince paylaşılmıştır. Bu şekilde 225 ortaokul ve liselerde müzik dersine giren öğretmenden ölçeklere geri bildirim sağlanmıştır. Bu kapsamda çalışma kolayda örneklem ilkelerine dayalı olarak 225 ortaokul ve lise müzik öğretmeni katılımcısı üzerinde yürütülmüştür.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada Özmenteş (2011) tarafından geçerlik ve güvenilirlik testi gerçekleştirilen “Müzik Öğretimi Öz Yeterlik Ölçeği” ve Sünbül ve Arslan (2006) tarafından geliştirilmiş olan Öğretmen Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Müzik Öğretimi Öz Yeterlik Ölçeği tek boyutlu yapıda ve 23 maddeden oluşmaktadır. Bu çalışmada Müzik Öğretimi Öz Yeterlik Ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ,91 olarak hesaplanmıştır. Müzik Öğretimi Öz Yeterlik Ölçeği puanlandırılması “kesinlikle katılmıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” arasında değişen 5’li Likert formunda derecelendirmeye göre yapılmaktadır. Diğer taraftan ‘Öğretmen Yeterlik Ölçeği’ tek boyutlu bir yapıda ve 10 maddeden oluşmaktadır. Öğretmen Yeterlik Ölçeği’nin bu çalışma örneklemini üzerinde gerçekleştirilen Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ,89’dur. Bu iki ölçeğin müzik öğretmenleri örnekleminde kullanımı açısından yüksek düzeyde güvenilirlik ve geçerliğe sahip olduğu söylenebilir.

Veri Analiz Teknikleri

Çalışma kapsamında Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterlikleri ölçeklerinin müzik öğretmenlerine uygulanması sonucu elde edilen verilerin analizinden önce normal dağılım sergileyip sergilemedikleri basıklık ve çarpıklık katsayıları dikkate alınarak incelenmiştir (Yurt ve Sünbül, 2014). Bu kapsamda öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerine ilişkin basıklık ve çarpıklık değerlerinin -2 ile +2 arasında olduğu görülmüş ve teknoloji entegrasyonu öz-yeterliği ölçeğinin puanlarının normal dağılım sergilediği kabul edilmiştir. Verilerin analizinde, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerini cinsiyet ve okul kademesi değişkenine göre karşılaştırmak için t-testi kullanılırken; katılımcıların yaş değişkenlerine göre öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerini karşılaştırmak için ANOVA (tek yönlü varyans analizi) testi uygulanmıştır.

Bulgular

Tablo 1’de müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterlik puan ortalamasının $4,01 \pm 0,64$ ve öğretmenlik genel öz-yeterlik puan ortalaması ise $3,39 \pm 0,56$ olarak hesaplanmıştır. Bu bulgulara göre müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterlikleri yüksek buna karşın öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ise orta düzeydedir.

Tablo 1. Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerine İlişkin Betimsel İstatistikler

	N	Minimum	Maksimum	$\bar{X}$	Ss
Müzik Öğretimi Öz-yeterlik	225	2	5	4,01	0,64
Öğretmenlik Genel Öz-yeterlik	225	2	5	3,39	0,56

Tablo 2 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterliklerinin cinsiyete bağlı anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$). Buna karşın öğretmenlik genel öz-yeterlik ölçęi puan ortalamalarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık söz konusudur. Grupların ortalamalarına göre bayan müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri anlamlı olarak yüksek düzeydedir.

Tablo 2. Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss		
Müzik Öğretimi Öz-yeterliği	Kadın	125	3,97	,651	,871	,385
	Erkek	100	4,05	,631		
Öğretmenlik Genel Öz-yeterliği	Kadın	125	3,51	,596	-3,727	,000
	Erkek	100	3,23	,522		

Tablo 3'te müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterlikleri ve öğretmenlik genel öz-yeterlikleri yaş değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Analizlere göre gerek müzik öğretimi öz-yeterlikleri gerekse de öğretmenlik genel öz-yeterlikleri yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermiştir. Sheffe testi analizlerine 30 yaş altı müzik öğretmenlerinin 30 yaş üstü meslektaşlarından anlamlı düzeyde düşük müzik öğretimi öz-yeterlikleri ve öğretmenlik genel öz-yeterliklere sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerinin Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	Ss		
Müzik Öğretimi Öz-yeterlik	20-29	35	3,74	,60	3,670	,013
	30-39	43	4,08	,62		
	40-49	89	3,97	,64		
	50 ve Üstü	58	4,17	,64		
Öğretmenlik Genel Öz-yeterlik	20-29	35	2,92	,25	11,280	,000
	30-39	43	3,40	,59		
	40-49	89	3,44	,61		
	50 ve Üstü	58	3,58	,54		

Tablo 4'te müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterlikleri ve öğretmenlik genel öz-yeterlikleri okul kademesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Analizlere göre gerek müzik öğretimi öz-yeterlikleri gerekse de öğretmenlik genel öz-yeterlikleri okul kademesi (ortaokul-lise) değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemiştir.

Tablo 4. Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterlikleri ve Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerinin Okul Kademesine Göre Karşılaştırılması

	Okul Kademesi	N	$\bar{X}$	Ss	t	p
Müzik Öğretimi Öz-yeterlik	Ortaokul	136	3,95	,67	-1,543	,124
	Lise	89	4,09	,59		
Öğretmenlik Genel Öz-yeterlik	Ortaokul	136	3,35	,59	-1,315	,190
	Lise	89	3,45	,56		

Tablo 5’ de, müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterliklerinin müzik öğretimi öz-yeterliklerini yordama düzeyine ilişkin regresyon analizi sonuçları görülmektedir. Analizlere göre öğretmenlik genel öz-yeterlik ölçeği puanlarının müzik öğretimi öz-yeterlik ölçeği puanları üzerindeki etkisini gösteren regresyon modelinin anlamlı olduğu görülmektedir ($R=0,32$; $R^2=0,103$; $p<0,05$). Müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterliklerini puanlarındaki toplam varyansın yaklaşık %10’u öğretmenlik genel öz-yeterliklerinden kaynaklanmaktadır. Bu anlamlı ve yüksek düzeyde bir etkiye işaret etmektedir. Hesaplanan standardize yol katsayılarına ait anlamlılık değerleri incelendiğinde, müzik öğretimi öz-yeterliklerini yordayıcı değişken olarak öğretmenlik genel öz-yeterliğinin anlamlı etkiye sahip olduğu anlaşılmaktadır ($p<0,05$).

Tablo 5. Müzik Öğretmenlerinin Öğretmenlik Genel Öz-Yeterliklerinin Müzik Öğretimi Öz-Yeterliklerini Yordama Düzeyine İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

	Beta (β)	Standart Hata	Standardize Beta (β)	t	p
(Constant)	2,804	,241		11,632	,000
Öğretmenlik Genel Öz-yeterlik	,355	,070	,321	5,059	,000

$R=0,32$; $R^2=0,103$; $F=25,59$

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre ortaokul ve lise müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri orta düzeyde buna karşın müzik öğretimi öz-yeterlikleri ise yüksek düzeyde bulunmuştur. Bu bulgular Bergee ve Grashel (2002), Madura, (2000), Madura Ward-Steinman, (2007), Schunk & Zimmerman (2006), Ünlü ve arkadaşları (2008), Watson (2010), Yeşilyurt (2011) tarafından gerçekleştirilen araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bu çalışmaların tamamında genellikle branş öğretmenlerinin alanlarına özgü yeterlikleri yüksek düzeyde bulunmuştur. Bergee ve Grashel’e (2002) göre etkili bir müzik öğretmenliği profili birçok kişisel ve profesyonel yeterliği içerir. Bunların arasında öğretmen öz-yeterliği kilit bir rol oynar ve müzik öğretmenlerinin etkinliğinin değerlendirilmesinde ön plana çıkar. Schunk & Zimmerman’a (2006) göre bir alana özgü üst düzey yetkinliklerin gelişiminde kişilerin bilişsel ve

psikomotor alanlarda gerçekleştirdiği çok yönlü öğrenme-öğretme süreçleri onların öz yeterliklerini etkilemektedir. Bu nedenle alana özgü yeterlikler planlı öğretim süreçleriyle etkin bir şekilde geliştirilebilirler. Öğrencilerin öz-yeterliği üzerine artan araştırmalara rağmen, müzik öğretmenlerinin müzik sınıfındaki öz-yeterlikleri üzerine hala yetersiz araştırma söz konusudur. Öğretmen öz-yeterlik inançlarının zamanla güçlendirilebileceğini bulan Bergee ve Grashel (2002) bununla birlikte Madura (2000) ve Madura Ward-Steinman (2007) öğretmenlerin çeşitli sınıf seviyelerinde doğaçlama öğretiminde genel öz-yeterliklerinde kısmi sorunlar olduğunu tespit etmiştir. Watson'a (2010) göre müzik öğretmeni alana özgü öz-yeterliliği durumsal ve bağlamsal özellikler taşımaktadır. Alana özgü öz-yeterliği etkileyebilecek birden fazla değişken olduğu için, özellikle öğretmenlerin kendi hareket gelişimi ve güven düzeyi önemlidir.

Araştırmada ulaşılan bulgulardan bir diğeri ise müzik öğretmenlerinin genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması konusundadır. Öğretmenlik genel öz-yeterlikte cinsiyete göre farklılık bulunmazken, müzik öğretimi öz-yeterliklerinde anlamlı farklar gözlenmiştir. Özellikle kadın müzik öğretmenlerinin müzik öğretimi öz-yeterliklerinin anlamlı düzeyde yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu bulgular Biasutti ve Concina (2018), Kara (2021), Koyuncuoğlu (2021), Mahmudoğlu (2019), Sahin, Akturk, ve Schmidt (2009) tarafından gerçekleştirilen çalışmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Biasutti ve Concina (2018) tarafından gerçekleştirilen bir araştırma müzik öğretmenlerinin öğretim becerileri, müzikal yetenekle ilgili inançlar, öğretim deneyimi ve cinsiyet gibi kişisel ve mesleki özelliklerini içeren çok boyutlu bir model tarafından genel bir müzik öğretmeni öz-yeterlik puanının tahmin edilebileceğini göstermiştir. Mahmutoğlu'nun (2019) çalışmasında ise kadın öğretmenlerin alanlarına özgü daha güçlü pedagojik yetkinlikler gösterdikleri ve öğretim yöntemlerini etkili bir şekilde kullandıkları görülmüştür.

Araştırmada ele alınan bir değişken ise yaşa göre müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerinin karşılaştırılması konusundadır. Çalışmada her iki öz-yeterlikte yaş değişkeni açısından anlamlı farklar gözlenmiştir. Müzik öğretmenlerinin yaşı arttıkça öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerinin arttığı gözlenmiştir. Bu bulgular Anderson, Greene ve Loewen (1988), TschannenMoran, Hoy ve Hoy (1998), Kara (2020), Ross (1994), Simsar ve Jones'un (2021) gerçekleştirdiği araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Anderson ve arkadaşlarına (1998) göre çalışan bireyler açısından öz yeterliliği etkileyebilecek en önemli değişken mesleki kıdem ve yaştır. Anderson, Greene ve Loewen (1988) ve TschannenMoran, Hoy ve Hoy (1998) öğretmenlerin yeterliğinin daha fazla yıllık deneyimle değişime dirençli hale geldiğini bulmuşlardır. Ross (1994) gerçekleştirdiği çalışmada öğretim süresindeki artışla birlikte genel öğretim yeterliğinde bir artış olduğunu ortaya koymuştur. Ross (1994), öğretmenlerin mesleki eğitimde de olabilecek diğer öğretmenlerin algılarından ve karşılaştırmalarından etkilenmeleri nedeniyle öz-yeterlik artışlarının azalmış görünebileceğini belirtmiştir. Araştırmalar ayrıca, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine anlamlı ve katılımcı bir şekilde odaklandıklarında, genellikle öğrenilen bilgilerin uygulanmasıyla birlikte zaman içerisinde yüksek öz-yeterlikle sonuçlanabileceğini göstermiştir (Cochran-Smith & Lytle, 1999; Henson, 2001; Knight & Boudah, 1998).

Araştırmada ulaşılan son bulgu ise müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterliklerinin müzik öğretimi öz-yeterliklerini yordama düzeyine ilişkin regresyon analizi sonuçlarıdır. Analizlere göre öğretmenlik genel öz-yeterliği anlamlı ve yüksek düzeyde müzik öğretimi öz-yeterliklerini artırmaktadır. Bu kapsamda müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterliklerinin geliştirilmesiyle müzik öğretimi öz-yeterliklerinin de gelişeceğini varsayabiliriz. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak bazı öneriler geliştirilmiştir: Müzik öğretmenlerine hizmet içi eğitim programları düzenleyerek öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerinin gelişimine katkıları sağlanabilir. Farklı bölgelerdeki özel ve devlet okullarda da benzer çalışmalar yapılarak sonuçlar test edilebilir. Müzik Öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlik ve müzik öğretimi öz-yeterlik kavramı ile ilgili sahip oldukları kavram yanılgıları araştırılabilir. Müzik öğretmenlerine kişiselleştirilmiş mesleki gelişim uygulamaları gerçekleştirilerek öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterlikleri kazanımları sağlanabilir. MEB öncülüğünde öğretmenlerin öğretmenlik öz-yeterliklerinin nasıl artırılacağına ilişkin stratejik eylem planları hazırlanabilir. Gelecek çalışmaların müzik öğretmenlerinin öğretmenlik genel öz-yeterlikleri ve müzik öğretimi öz-yeterliklerini geliştirmek üzere deneysel ve eylem araştırmalarına odaklanması önerilir.

Kaynaklar

- Anderson, R., Greene, M., & Loewen, P. (1988). Relationships among teachers' and students' thinking skills, sense of efficacy, and student achievement. *Alberta Journal of Educational Research*, 34, 148–165
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The Exercise of Control*. New York, NY: Freeman.
- Bergee, M. J., and Grashel, J. W. (2002). Relationship of generalized self-efficacy, career decisiveness, and general teacher efficacy to preparatory music teachers' professional self-efficacy. *Missouri Journal of Research in Music Education*, 39, 4-20.
- Biasutti, M. ve Concina, E. (2018). The effective music teacher: The influence of personal, social, and cognitive dimensions on music teacher self-efficacy. *Musicae Scientiae*. 22(2):264-279.
- Brodie, K. & Chimhande, T. (2020). Teacher talk in professional learning communities. *International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology (IJEMST)*, 8(2), 118-130.
- Büyükkaragöz, S., & Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen adayları öğrencilerinin öğretmenlik yeterlik düzeyleri, başarı düzeyleri, ve mesleki tutumları ile bunlar arasındaki ilişkiler. İçinde Dokuz Eylül Üniversitesi Kongre Kitabı (ss. 167-181). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.
- Caprara, G. V.; Barbaranelli, C.; Steca, P. & Malone, P. S. (2006). Teachers' self-efficacy beliefs as determinants of job satisfaction and students' academic achievement: A study at the school level. *Journal of School Psychology*, 44, 473–490.
- Cochran-Smith, M., & Lytle, S. (1999). The teacher research movement: A decade later. *Educational Researcher*, 28(7), 15–25.
- Demirel, Ö. (1999). *Planlamadan değerlendirmeye öğretme sanatı*. Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Deniz, J. ve Gündoğdu, P. (2008). Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 27, 119-134.

- Deniz, J. Ve Kürücü, N. (2019). Müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi öz yeterlilik algılarının incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 34, 112-126
- Doğru, O. (2020). An Investigation of Pre-service Visual Arts Teachers' Perceptions of Computer Self-Efficacy and Attitudes Towards Web-based Instruction. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 6(4), 629-637.
- Granziera, H., Perera, H. N. (2019). Relations among teachers' self-efficacy beliefs, engagement, and work satisfaction: a social cognitive view. *Contemp. Educ. Psychol.* 58, 75–84. doi: 10.1016/j.cedpsych.2019.02.003
- Henson, R. K. (2001). The effects of participation in teacher research on teacher efficacy. *Teaching and Teacher Education*, 17, 819–836.
- Hoy, W. K., & Hoy, A. (1990). Socialization of student teachers. *American Educational Research Journal*, 27, 279– 300.
- Kaleli, Y. S. (2020). Investigation of the Relationship between Pre-service Music Teachers' Attitudes towards Teaching Profession and their Self-efficacy Beliefs. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 6(4), 580-587.
- Kaleli, Y. S. (2021). An Investigation of Pre-Service Music Teachers' Self-Regulatory Skills. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 3(3), 548-562. <https://doi.org/10.46328/ijonSES.226>
- Kara, S. (2020). Görsel sanatlar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve öğretmenlik öz yeterlik inançlarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 54, 49-73
- Kara, S. (2021). An Investigation of Technological Pedagogical and Content Knowledge (TPACK) Competencies of Pre-Service Visual Arts Teachers. *International Journal of Technology in Education (IJTE)*, 4(3), 527-541. <https://doi.org/10.46328/ijte.184>
- Kilicoglu, E. (2019). Planning Skills of the Prospective Elementary School Teachers in Mathematics Course. *Journal of Education in Mathematics, Science and Technology (IJEMST)*, 7(4), 349-366.
- Kilincer, O. (2021). An Investigation of Pre-service Music Teachers' Attitudes towards Online Learning during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 5(4), 587-600. <https://doi.org/10.46328/ijtes.304>
- Klassen, R.M., & Chiu, M.M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and job satisfaction. Teacher gender, years of experience, job stress. *J Educ Psychol.* 102:741–56. 10.1037/a0019237
- Klassen, R.M., Tze, V.M.C., Betts, S.M.& Gordon, K.A. (2011). Teacher efficacy research 1998-2009. Signs of progress or unfulfilled promise? *Educ Psychol Rev.* 23:21–43. 10.1007/s10648-010-9141-8
- Knight, S., & Boudah, D. J. (1998). Participatory research and development. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, San Diego.
- Koyuncuoglu, O. (2021). An Investigation of Graduate Students' Technological Pedagogical and Content Knowledge (TPACK). *International Journal of Education in Mathematics, Science, and Technology (IJEMST)*, 9(2), 299-313. <https://doi.org/10.46328/ijemst.1446>
- Liu, H., Chu, W., & Wang, Y. (2021). Unpacking EFL Teacher Self-Efficacy in Livestream Teaching in the Chinese Context. *Frontiers in Psychology*, 12, 717129. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.717129>

- Madura Ward-Steinman, P. (2007). Confidence in teaching improvisation according to the K-12 achievement standards: Surveys of vocal jazz workshop participants and undergraduates. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 172, 1–16.
- Madura, P. D. (2000). Vocal music directors' confidence in teaching improvisation as specified by the National Standards for Arts Education: A pilot study. *Jazz Research Papers*, 20,31–37.
- Mahmutoğlu, S.A. (2019). Görsel sanatlar öğretmenlerinin özel alan yeterliklerinin incelenmesi .[Investigation of visual arts teachers' special field competencies] (Unpublished Master Thesis). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Nessipbayeva, O. (2012). The competencies of the modern teacher. Erişim: 10.10.2021, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED567059.pdf>
- Ortan, F., Simut, C., & Simut, R. (2021). Self-Efficacy, Job Satisfaction and Teacher Well-Being in the K-12 Educational System. *International Journal Of Environmental Research And Public Health*, 18(23), 12763. <https://doi.org/10.3390/ijerph182312763>
- Özmenteş, S. (2011). Müzik öğretimine yönelik özyeterlik ölçeğinin geliştirilmesi, 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 159-165. <http://iconte.org/FileUpload/ks59689/File/027.pdf> adresinden ulaşılmıştır.
- Pajares, M. F. (1992). Teachers' beliefs and educational research: clearing up a messy construct. *Review of Educational Research*, 62(3), 307–332.
- Perera, H. N., Calkins, C. & Part, R. (2019). Teacher self-efficacy profiles: determinants, outcomes, and generalizability across teaching level. *Contemp. Educ. Psychol.* 58, 186–203. doi: 10.1016/j.cedpsych.2019.02.006
- Ross, J. A. (1994). The impact of an inservice to promote cooperative learning on the stability of teacher efficacy. *Teaching and Teacher Education*, 10, 381–394.
- Sahin, I., Akturk, A.O. & Schmidt, D. (2009). Relationship of Preservice Teachers' Technological Pedagogical Content Knowledge with their Vocational Self-Efficacy Beliefs. In I. Gibson, R. Weber, K. McFerrin, R. Carlsen & D. Willis (Eds.), *Proceedings of SITE 2009--Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 4137-4144). Charleston, SC, USA: Association for the Advancement of Computing in Education.
- Sarikaya, M. (2021). An Investigation of the Relationship between COVID-19 Anxiety and Burnout among Music Teachers. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 3(4), 789-806. <https://doi.org/10.46328/ijonSES.274>
- Schunk, D. H., Zimmerman, B.J., (2006). Competence and control beliefs: distinguishing the means and ends. (Eds). Alexander P. A., Winne P. H., *Handbook of Educational Psychology*, Pp: 349-367, Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, New Jersey.
- Simsar, A. & Jones, I. (2021). Field Experiences, Mentoring, and Preservice Early Childhood Teachers' Science Teaching Self-Efficacy Beliefs. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 3(3), 518-5534. <https://doi.org/10.46328/ijonSES.127>

- Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2017). Teacher stress and teacher-efficacy: relations and Consequences. In: McIntyre TM, McIntyre SE, Francis JD, editors. *Educator Stress: Aligning Perspectives on Health, Safety and Well-Being*. Cham: Springer International Publishing; p. 101–25.
- Smith, C. R., & Delgado, C. (2021). Developing a Model of Graduate Teaching Assistant Teacher Efficacy: How Do High and Low Teacher Efficacy Teaching Assistants Compare?. *CBE Life Sciences Education*, 20(1), ar2. <https://doi.org/10.1187/cbe.20-05-0096>
- Sünbül, A. M.(1996). Öğretmen niteliği ve geliştirilmesi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 4, 597-608.
- Sünbül, A. M., & Arslan, C. (2006). Öğretmen yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi üzerine bir araştırma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 1-16.
- Teacher Competence İn Higher Education. (2010). *The chapter from book*. Erişim: 1.09.2021, <http://www.egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/24676/1/Unit6.pdf>
- Tschannen-Moran, M. & Woolfolk, Hoy A. (2001). Teacher efficacy: capturing an elusive construct. *Teaching Educ.* 17, 783–805. 10.1016/S0742-051X(01)00036-1
- Tschannen-Moran, M., Hoy, A., & Hoy, W. K. (1998). Teacher efficacy: Its meaning and measure. *Review of Educational Research*, 68, 202–248.
- Uçan, A. (1996). İnsan ve Müzik. *İnsan ve Sanat Eğitimi Müzik Ansiklopedisi Yayınları*, Ankara II Basım.
- Ültanır, E. (1998). Sınıf öğretmenleri ile sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin mesleki algılarının karşılaştırılması. 7. Eğitim Bilimleri Kongresi, Konya
- Ünlü, H. Sünbül, A.M. ve Aydos. L. (2009). Beden eğitimi öğretmenlerinin birlikte çalışma yeterlilikleri, *Milli Eğitim Dergisi*, 37, 195-203.
- Ünlü, H., Aydos, L. ve Sünbül, A.M. (2008). Beden eğitimi öğretmenleri yeterlilik ölçeği geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, (2) 23-33.
- von Muenchhausen, S., Braeunig, M., Pfeifer, R., Göritz, A. S., Bauer, J., Lahmann, C., & Wuensch, A. (2021). Teacher Self-Efficacy and Mental Health-Their Intricate Relation to Professional Resources and Attitudes in an Established Manual-Based Psychological Group Program. *Frontiers in Psychiatry*, 12, 510183. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2021.510183>
- Wang, L. (2022). Exploring the Relationship Among Teacher Emotional Intelligence, Work Engagement, Teacher Self-Efficacy, and Student Academic Achievement: A Moderated Mediation Model. *Frontiers in Psychology*, 12, 810559. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.810559>
- Wettstein, A., Ramseier, E., & Scherzinger, M. (2021). Class- and subject teachers' self-efficacy and emotional stability and students' perceptions of the teacher-student relationship, classroom management, and classroom disruptions. *BMC Psychology*, 9(1), 103. <https://doi.org/10.1186/s40359-021-00606-6>
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğinin Genel Yeterliklerine Yönelik Yeterlik Algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 71-100
- Yurt, E. & Sünbül, A.M. (2014). The Adaptation of the Sources of Mathematics Self-Efficacy Scale for Turkish Context. *Education & Science*, 39(176), 145-157
- Yurt, E. (2014). The Predictive Power of Self-Efficacy Sources for Mathematics Achievement. *Education & Science/Eğitim ve Bilim*, 39(176), 159-169.

Woods, K., Wendt, J. L., Barrios, A., & Lunde, R. (2021). Digital examination of the relationship between generation, gender, subject area, and technology efficacy among secondary teachers in the United States. *International Journal of Technology in Education (IJTE)*, 4(4), 589-604. <https://doi.org/10.46328/ijte.126>

Yazar Bilgileri

Volkan Burak KİBİCİ

 <http://orcid.org/0000-0003-0482-1298>

Hakkari Üniversitesi. Eğitim Fakültesi. Güzel
Sanatlar Eğitimi Bölümü. Müzik Eğitimi Anabilim
Dalı.

Hakkari, Türkiye

İrtibat yazar e-posta (Contact e-mail):

volkanburakkibici@hakkari.edu.tr
